

LISTA 4. Bilansowanie równań reakcji chemicznych. Reakcje redoks.

Literatura:

1. W Ufnalski, *Podstawy obliczeń chemicznych z programami komputerowymi*, WNT Warszawa 1999, rozdz. 6.1
2. L. Jones, P. Atkins, *Chemia ogólna*, PWN Warszawa 2004, rozdz. 3.14-3.18; 18.1-18.2
3. A. Śliwa (red.), *„Obliczenia chemiczne”*, rozdz. 12.5

1. Uzupełnij współczynniki stechiometryczne w podanych równaniach reakcji chemicznych. Podaj nazwy wszystkich substancji.

- a) $\text{P}_4\text{O}_{10} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{HPO}_3$
- b) $\text{P}_4\text{O}_{10} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_3\text{PO}_4$
- c) $\text{P}_4\text{O}_{10} + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_4\text{P}_2\text{O}_7$
- d) $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{Ca}(\text{H}_2\text{PO}_4)_2 + \text{CaSO}_4$
- e) $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{CaHPO}_4 + \text{CaSO}_4$
- f) $\text{Al}_4\text{C}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{Al}(\text{OH})_3 + \text{CH}_4$
- g) $\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7 + \text{H}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{H}_3\text{BO}_3 + \text{Na}_2\text{SO}_4$

2. Zbilansuj niżej podane reakcje redoks metodą stopni utlenienia. Wskaż utleniacz i reduktor. Nazwij wszystkie substancje.

- a) $\text{NaBrO}_3 + \text{H}_3\text{AsO}_3 + \text{NaOH} \rightarrow \text{Na}_3\text{AsO}_4 + \text{NaBr} + \text{H}_2\text{O}$
- b) $\text{KNO}_2 + \text{Zn} + \text{KOH} \rightarrow \text{NH}_3 + \text{K}_2\text{ZnO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- c) $\text{KI} + \text{KMnO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{I}_2 + \text{MnO}_2 + \text{K}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{O}$
- d) $\text{CH}_3\text{CHO} + \text{Na}_2\text{CrO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{CH}_3\text{COOH} + \text{Cr}_2(\text{SO}_4)_3 + \text{Na}_2\text{SO}_4 + \text{H}_2\text{O}$
- e) $\text{HClO}_4 + \text{H}_2\text{O}_2 \rightarrow \text{HCl} + \text{O}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- f) $\text{H}_2\text{O}_2 + \text{K}_2\text{Se}_2 + \text{KOH} \rightarrow \text{K}_2\text{SeO}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- g) $\text{As}_2\text{S}_3 + \text{HNO}_3 \rightarrow \text{H}_3\text{AsO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4 + \text{NO}_2 + \text{H}_2\text{O}$
- h) $\text{O}_2\text{F}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow \text{O}_2 + \text{HF}$
- i) $\text{H}_3\text{PO}_3 \rightarrow \text{PH}_3 + \text{H}_3\text{PO}_4$

3. Zbilansuj niżej podane reakcje redoks metodą reakcji półkowych. Wskaż półkowe reakcje utleniania i redukcji. W nawiasach podano środowisko, w jakim będzie dana reakcja.

- a) $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-} + \text{NO}_2^- + \dots \rightarrow \text{Cr}^{3+} + \text{NO}_3^- + \dots$ (śr. kwaśne)
- b) $\text{MnO}_4^- + \text{H}_2\text{O}_2 + \dots \rightarrow \text{O}_2 + \text{Mn}^{2+} + \dots$ (śr. kwaśne)
- c) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-} + \text{Mo}_4\text{O}_{13}^{2-} + \dots \rightarrow \text{SO}_4^{2-} + \text{Mo}^{3+} + \dots$ (śr. kwaśne)
- d) $\text{Bi}_2\text{S}_3 + \text{NO}_3^- + \dots \rightarrow \text{Bi}^{3+} + \text{NO}_2 + \text{S} + \dots$ (śr. kwaśne)
- e) $\text{C}_6\text{H}_5\text{NO}_2 + \text{Zn} + \dots \rightarrow \text{C}_6\text{H}_5\text{NH}_2 + \text{Zn}^{2+} + \dots$ (śr. kwaśne)
- f) $\text{Br}_2 + \dots \rightarrow \text{Br}^- + \text{BrO}_3^- + \dots$ (śr. zasadowe)
- g) $\text{SCN}^- + \text{NO}_2^- + \dots \rightarrow \text{CO}_2 + \text{SO}_4^{2-} + \text{NO} + \dots$ (śr. kwaśne)
- h) $\text{CO}(\text{NH}_2)_2 + \text{ClO}^- + \dots \rightarrow \text{CO}_2 + \text{N}_2 + \text{Cl}^- + \dots$ (śr. obojętne)
- i) $\text{CH}_3\text{CHO} + \text{Cu}(\text{OH})_2 + \dots \rightarrow \text{CH}_3\text{COO}^- + \text{Cu}_2\text{O} + \dots$ (śr. zasadowe)
- j) $\text{Pb}_3\text{O}_4 + \text{Cl}^- + \dots \rightarrow \text{PbCl}_2 + \text{Cl}_2 + \dots$ (śr. kwaśne)